

Expertí na Blízký východ a korupci

Dělat předpovědi je těžké, zejména o budoucnosti.

Náhlé davové povstání v Egyptě poskytlo nevídanou příležitost k posouzení hodnověrnosti expertů na Blízký východ a teze o stabilitě benevolentních diktatur. V soutěži expertů o to, kdo se nejméně sekne, asi nikdo neohrozí Zdeňka Zápala, který v eseji *Závazek bez meče nefunguje* v MF DNES 22. ledna napsal: „Mubaraqa ani nenapadne, aby ustupoval islamistům jako po EU toužící Turecko. Z egyptského parlamentu bylo po loňských volbách vyklizeno Muslimské bratrstvo. Aby mohl pokračovat v drobných liberálních reformách a první dáma Suzanne Mubaraková ve svých kampaních proti ženské obřízce, za mír, hygienu a plánování rodiny. Egyptské hospodářství roste rychleji než v Evropě či USA, klesá porodnost i násilí... Slavná architektka Zahá Hadíd si – na rozdíl od svého dnes již bohužel zesnulého přítele Jana Kaplického – může v klidu stavět své Káhírské výstaviště bez ostudných invektiv politiků. A v nové a jedinečné Alexandrijské knihovně se na vydání knihy nečeká až několik dní jako v Praze.“ Vychutnejme si tu formulaci – *může si v klidu stavět své výstaviště*. Že by se zde ukazovala nepřímá úměra mezi oblibou celebritních architektů v místě a stabilitou diktatury tamtéž? To by pro Ázerbájdžán, Kazachstán, Jordánsko či Dubaj nevěštilo nic dobrého. Na obranu autora lze říct snad jen to, že dlouhý článek, který vyšel 22. ledna, musel být psán přinejmenším o pár dnů dřív. Ale asi nemůže říkat „Mí Káhírané mi rozumějí“.

V Hospodářských novinách a na serveru Ceskapozice.cz jsme si mohli přečíst o tom, jak narazil finančník Karel Janeček, když chtěl zaregistrovat Nadační fond proti korupci. Soudní úřednice to však odmítla s tím, že boj proti korupci není veřejně prospěšnou činností. Je to deklarovaná snaha převádět rutinní úkony ze soudců na soudní úředníky.

Komu nadace Karla Janečka připadá divná, měl by vědět, že to zdaleka není ten nejpodivnější způsob dobročinnosti. Moderátor jedné z nejslavnějších amerických večerních talkshow David Letterman založil stipendijní fond, příjemci jehož grantů se mohou stát právě a jen studenti s průměrným prospěchem. A venture kapitalista Peter Thiel, kterého všichni známe (nebo nám to aspoň tak připadá) z filmu Sociální síť, loni udělil dvacet tisíc dolarů – pod podmínkou, že praští s vysokoškolským studiem. Význam studia se podle něj přeceňuje. To by naše vyšší soudní úřednice, jak říká Karel Schwarzenberg, čuměla.

4.2.2011

Martin Weiss

Zdroj: Lidové noviny